

Ladja je kvadratične osnove in pokrita s poslikanim ravnim lesenim stropom z rastl. ~~dekora-~~¹⁰³ cijo 17. stol. s sliko dokolenskega Jezusa-trpima odetega v rdeč plasč. V drugih poljih pa 18 angelišev a orodij trpljenja. Orodij vsakdan jega dela ni vmes.

V prezbiteriju obok poslikan z renes. rastl. ornamentiko in angeliskimi glavicami. Okrog oken in na slavoloku Rollwerk. V podločjih sten in na slavoloku figuralne slike. Vse obupno preslikano iz okr. zač. 17. stol.

Prezbiterij je poznejsi prizidek k mogoče še romanski ladji (kvadratna osnova) 4 gotskih oken s krogovičji in 2 kamnitih portalov (v glavni in v sev. steni) gotski paličasto in žlebasto profilirano

Stele, LXXXI, 9.8.1950, str. 40-41.

SV. AHAC pri Mislincu - p.c.sv. Ahaca

2.

Prezbiterij poznogotski. Dvoje oken ima krogovičja, istotako 2 v juž., 1 dji.

Mrežasti svod sliomi na geometr. ^{členil} konzolah. Svod ornamentalno poslikan v 17. stol.

Na stenah 3 slike: Rojstvo, sv. Trije kralji in kronanje Marije. Monumentalna, a groba slikarija. Nekatere barve ^{prvomelne}, mogoče to plod preslikanja. Moškulatura nagih delov skrajno pretirana.

Na slavoloku 2 angelja v kartuši iz knorpelwerka, v njej napis o prenovitvi l. 1867, slikar Janez Kucher. Ob oknih knorpelwerk ^v posamezni delik obeski s sadjem. Vel. oltar nov.

Prižnica iz 17. stol.. Isto orgelska omara, ki ima pa v ornamentiki že rokokopike motive.

2 str. olтарia s slikanimi antependiji. Zgodnjebaročna. Sedanja polihromacija se očividno naslanja na staro, a je groba.

V severnem dobra (slika do pasu) sv. opata s knjigo in počeném kozarcem, iz katerega gleda kača.

Isti toda je na antependiju.

Južni lepši kot severni. Kmečko groba, a interesantna skupina sv. Ane ^{Samotretje} Selbdritt

Spodaj naslikana. V atiki naslikan sv. Anton.

Strop kasetiran, poslikan z Ecce homo, obdanim ed. angeli ^{jev}, ki nosijo orodja trpljenja. Na slavoloku napis: prenovljeno l. 1922

Ravlijan slikar 1922.

Na juž. steni velika slika pl.o.; Spodaj duše v vicah, ob njih klečeč mož v črni mučni oblek sledajoč na blago zaupljati in detetom nad njim v črni meniški oblači gledajoč na Marijo.

in proseč zanj. Angel s košaro v močnem skorcu se bliža dol. Čas, zač.18.stol.

Interesantna, sledovi 17.stol.benečanskogx vplivanega kolorita in močno povdarijene muskulature.

Zunaj v sev. steni vodoravno zaključen baročni portal pod gotskim vplivom z baročno oblikovanim žlebom in konzolami pod preklado. Na eni konzoli strana zvezda, na drugi rozeta.

Glavni portal prišiljen, z enakega profila kot oni. Na juž. steni zunaj zelo grob sv. A rištof isteroke kot prezbiterijeva slikarija - prenovljen. Na desni spodaj moderen zapisek LANGVS 1632 renov 1922. Svetnica 1632 bi utegnila biti prava. Pod več kratnim beležem na levo od nog sv. A rištofa ostanek fresko slikarije.

Steles, XXI, 27.5.1923, str.5'-8.

V cerkvi na sev. str. oltarju slika sv. Benedikta, domnevno ital.renes.(je iz sr.17.stol.) Na istem oltarju na antependiju isti svetnik.

Steles, CXXI, str.23.

~~Die Filial - Kirche st. Achaz ist eine einfache spätgotische Gebäude, die durch Umbauten der neueren Zeit keine Veränderungen erlitten hatte und ist in ihrer ursprünglicher Form und Reinheit dargestellt. Bemerkenswerth daran ist die Emalung des Chorgewölbes mit Arabesken und Darstellungen von Heiligen, die obwohl auf keiner besonderen künstlerischen Höhe stehend, aus gut geschulter Hand hervorgegangen sind.~~

~~MDZK: št.16, l.1871, str.123. Die Baudenkmale des Mittelalters am Bachergebirge von Johann Gradt.~~

SV. AHAC PRIŠT. Ilju

- p.c.sv. Ahaca

OKARJE - p.c.sv.Ahaca

4.

l.

OKARIE

Podružnica, posvečena sv.Ahacu.

Pravilno orientirana cerkev stoji v ravnini pod Šentiljem v nadmorski višini 580m. Obdaja jo ovalno obzidje.

Viri in literatura: Farna kronika, M.Zadnikar: Zapiski 29/1954.

Karakteristika: Cerkev je lep primer gotske cerkve z kvadratno ladjo in velikim, malce ožjim teda višjim presbiterijem ter sekstantagonačnim stropničem v sredi ladjine strehe. Na severni strani prezbiterija je prizidana pritlična kapelka zakristija. Gradnja je kamenita, omotana. Streha je enotna, sedlasta, škriljeva; stolp in njegovo piramidaste strehe pokriva tudi škrilj.

Zunanjščina: Pристrešen talni zidec obteka prezbiterij ne pa ladjo, venč nega zidca pa sploh ni. Stirje operniki se enkrat stopnjevani ter imajo čelnih strani konkavne pristrešene profile ter pultaste škriljeve strešice. Stavbni obali in operniki so iz klesancev. Ladjini južni okni sta eno in dvodelni ter imata trilistno krogovičje. Prezbiterijevo južno okno je neogotsko, v obeh poševnicah pa sta dvodelni okni s krogovičji. Prezbiterij kaže nihil o povišanje. V osi fasada je zašiljen portal profila palica-žleb - palica. V severni ladjni steni pa baročno okno in pp portal s paličastim profilom in konzelama, okrašenima s plastično šest-žarno zvezdo in rozeto.

Zakristija kaže na vogalih in okoli sten sledove vrezane dekoracije v obliki diagonaliziranih šivanih vegalev in stenskih kvirov. Okna so v zahodni in severni steni, v zahodni pa portal, pp, zgoraj neogotska niša, pod njo pa napis: 1705 ex Devotio erectum. Na južni ladjni steni je naslik na freska sv.Krištofa z grafitom FRANZ LANGUS 1632, ki se že lušči. Ta slika bo iz 16.stoletja, pod njo pa je sled starejše in prvetne rdeče poslikanih vegalev.

Notranjščina: Tlak je iz serpentinastih plošč, v ladji pa iz zglajenega cementa. Zidana baročna empora počiva na dveh kamnitih toskanskih stebrih. Nadjo po riva raven, lesen kasetiran strop, tako, da je 4x5 velikih kaset razdeljenih še na tri manjše, sredi katerih se v pravokotnih poljih naslikani angeli z arma Christi, ob slavoloku pa je Kristus. Vsa ostala polja izpoljuje rastlinska ornamentika. Slikarija je bila verjetno 1.1922 (Ravljen) po stari popolnoma obnovljena.

Silasti slavolok je na presbiterijevi strani živorob, na ladijski pa močno posnet na ajdovo zrno. Presbiterij pokriva zvezdasti obok, ki se proti slavoloku razprede v mrežo. Rebra imajo enojni žleb in počiva na bogatih geometričnih konsolah v sredini stenskih višin. Oba sklepnika sta okrogla in gladka. Obok je v prerezu polkrožno banjasti in kaže na drugo polovico 15. stoletja. V 17. stoletju je bil poslikan v poljih z renesančno dekoracijo cvetnih čaš in cvetov ter angleških glavic, na rebrih pa z renesančnim motivom luskin. Stene krasiti figuralna slikarja s prizori Jaslic, Epifanije in Marijinega kronanja iz ca 1580. Freske so deloma preslikane od Janeza Kuharja 1.1867.

Zakristijski portal je pp., z ušesi in profilirano preklado. Trapecasta stenska niša v jugovzhodni poševnici ima posnete robove. Zakristija ima cementen tlak in trižni obok. Da je prizidek, se vidi po presbiterijevem talnem zidcu, ki se v njej nadaljuje. V njej je preprosta ppk piscina.

Oprava: Vsi oltarji suppedaniji so marmornati.

Glavni oltar je neogotski izdelek Ivana Cesarja iz leta 1905. Ima pa še originalno menzo z granitno ploščo. Prejšnji oltarni nastavek je je imel po kroniki napis: Rectum anno 1680, nova dein pictura ornatum anno 1780 sub Mathia Bernard, vicario loci.

Levi stranski oltar ima enako menzo. Preprosti zlati nastavek oblikuje predelo z dvema podstavkoma, za kanelirana stebra, golšasto ogreje z rozetami, ušesi iz ranobaročnega akanta in segmentnimi krili ter atiko z ušesoma in profilirano gredo. V nastavku je pps opl sila sv. Benedikta, ki pa je iz 18. stoletja. Lesen antependij krasita dva hermasta

pilastra, in v sredini pps ol slika istega svetnika, manjkata pa mu že dve anđelski glavici. Oltar je preprosto delo iz srede 17. stoletja. Ima slabo novejšo polihromacijo ter je imel po kroniki napis: Hoc altare fieri curavatunt ex propriis sumptibus R.D. Florianus Rainer et Syndici Urbanus Vacjan et Lucas Scovitsch in hon. S. Benedicti 1652.

Isto velja za d. sni oltar, ki je bogatejši ter je bil obnovljen 1. 1867. V osrednji pps niši stoji Ana Samotretja, v atiki pa je pps slika Antona Puščavnika. Na antependiju se ponovi slika stoječe Ane Samotretje. Tudi ta oltar je iz srede 17. stoletja ter ima novejšo slabo polihromacijo. Po kroniki je imel napis: Constructum anno 1653, renovatum anno 1780. Vsi svečniki so b.n.

Prižnica je preprosto delo, ki pa je prepleškano s sivo oljnato barvo.

Orgelj ni več, križev pot pa je tisk, estala oprava je bp.

Oprema: Na pevski empori so shranjeni kipi iz gl. oltarja, šest po številu, ki se že izgubili polihromacijo. Vsi so preprosti izdelki 17. stoletja. Poleg njih se že trije polihromirani kipi (angел s križem) in angelčka -svetenceca), ki so preprosti izdelki 17. stoletja.

Kipa na presbiteriju (Pieta in angel s sidrom) sta malo kvalitetna izdelka 18. stoletja.

Kelih ima postgotško šestlistno nego, baročen nodus in novejšo kupe. Na nogi katero krase vgravirani cvetovi, je napis: IESUS, Mx S. MARIA, S. JOSEPH, S. ANNA, S. LENHARD, 1683.

Pacifikale ima noge iz 19. stoletja, nastavek pa je v obliki poznebaročne monstrance, kjer se že pojavlja pentljja.

Misale je iz leta 1777.

Zvonik: Zvon je gotski, z reliefom panterja, letnico 1478 in napisom: Ora pro nobis Sancte Ahaci ut digni efficiamur promiss.

Podstrešje: Obok je kamenit. Cerkev je enotne građnje. Zakristija je prizidek iz leta 1705.

Resume: Cerkev je nastala okoli leta 1470, leta 1705 pa ji je bila prizidana zakristija.

Okolica: Kapla MB ob pokopališkem zidu je bp.

SV. AHAC PRI ŠT. ILJU - p.c.sv. Ahaca
OKRIACH - p.c.sv. Ahaca

7.
X.

Konservatorske opombe: Streha je potrebná popravila, sicer je stavba v dobrém stanju, le na severni steni trpi na talni vlagi. Oba stranska oltarja sta potrebná popravila. Freska sv. Krišto se lušči, renesančna slikarija v prezbiteriju pa je na partijah karnata černelé. Registerske opombe: Stroški vzdrževanja so bili doslej kriti odlastnika. Vložna štev. 15, k.o. Št., Ilj, parc. štev. 17.

Ostalo:

Opombe: Kraj se prvič omenja leta 1490 kot Okriach.

Jože Curk: Zapiski mariborske topografije, 1962.